

SUSANNE NYMAN FURUGÅRD OM FAMILJEPOLITIK

Hållbarhetsanpassa familjepolitiken

Publicerad: 2010-09-07, Uppdaterad: 2010-09-07

Efter att i drygt tjugo år ha arbetat med att främja miljö- och socialt ansvar bland företag och investerare i den stora (affärs)världen, så kallad Corporate Social Responsibility (CSR), har jag alltmer insett hur vi hindras att ta ansvar i den lilla, familjen. Och hur avhängigt det är för möjligheterna att lyckas med det förstnämnda och bidra till en hållbar utveckling. Vad hjälper det att vi jobbar systematiskt med värderingar i yrkeslivet när vi privat har så lite tid att göra det med våra barn, morgondagens arbetskraft och röstberättigade samhällsmedborgare?

Bristen på föräldrakontakt hos många barn och ungdomar betingar ett högt pris där vi ser toppen på isberget i medias nyhetsrapportering: Svenska ungdomar mår psykiskt sämst i Norden och sämre än i många länder i övriga Europa, nära 40 procent av barnen har en otrygg anknytning till sina föräldrar, försäljningen av antidepressiva medel till tonåringar ökar kraftigt, allt fler unga flickor skär sig, självmord och självmordsförsök ökar bland tonåringar, våld kryper längre ner i åldrarna och blir allt grövre; mobbningen ökar på skolorna; allt fler unga förtidspensioneras, etc.

Ansvaret för detta ligger framförallt hos politikerna som med ideologisk retorik och ekonomiska styrmedel fråntagit föräldrarna möjligheten att vara föräldrar - både i tid och självförtroende. Efter barnets första år förväntas vi överlämna det ansvaret till samhället. Det här liknar vad politikerna kritiserar många företag för: kortsiktig kvartalsekonomi. Genom att mana ut båda föräldrar i heltidsarbete kan man öka BNP men långsiktigt bäddar man för mycket stora samhällskostnader för alla otrygga barn. En sådan familjepolitik är både orättvis, oekonomisk och ohållbar.

En gnutta hopp kan skönjas i och med införandet av vårdnadsbidraget 2008 som ett litet symboliskt erkännande av att det finns ett värde i att föräldrar tillbringar mer tid med sina barn – även för samhället. Men så länge det är lägre än "dagisbidraget" – minst tio gånger!^[1] – är det uppenbart vad som värderas mest av samhället, och föräldrar får inte en rättvis möjlighet att återta sin roll och sitt ansvar. De allra flesta föräldrar gör så gott de kan inom de snäva ramar familjepolitiken tillåter, men problemet är just att de är för snäva. Här finns ett stort behov av politiska initiativ, dock inte till mer styrning av föräldrar utan till mindre.

Ty alla som arbetar med ansvarsfrågor vet att ansvar och frihet är två begrepp som hänger tätt samman. För att kunna ta så bra ansvar som möjligt i en viss situation måste man få frihet att bedöma de specifika förutsättningarna och välja bästa tillvägagångssätt därefter.

Ett företag skulle aldrig kunna outsourca värderingsarbetet och nå långsiktig framgång med det. Det kräver internt engagemang i hela organisationen och ett kontinuerligt och systematiskt arbete med policy, implementering, uppföljning, återkoppling. Tid och delaktighet är ett måste, det kan varje framgångsrikt företag vittna om.

Därmed borde föräldrars arbete med att ta hand om och fostra sina barn också värderas som en viktig del i det övergripande samhällsarbetet för en hållbar utveckling, vilket alla riksdagspartier säger sig eftersträva. Men inget av dem har ännu anammat en helhetssyn som inkluderar barnen och familjepolitiken.

Därför får i dag samtliga partiledare och deras talespersoner i familjepolitiska frågor boken "Värdera det ovärderliga – för en hållbar familjepolitik" (Recito Förlag) med tre konkreta uppmaningar baserade på erfarenheter från vad som främjat arbetet med hållbar utveckling i näringslivet:

* **Ge föräldrarna ansvaret tillbaka och friheten som krävs för att kunna ta det** - erkänn värdet av det ovärderliga

OM FÖRFATTAREN:

Jag är fyrabarnsmamma och företagare, har arbetat i 20 år med hållbar utveckling bland företag och investerare.

förtroendekapital som de förvaltar och ge dem vidare ramar för ”livspusslet” i stället för fler kantiga pusselbitar som inte passar ihop.

* **Bejaka mångfald av arbets- och barnomsorgsformer** – även deltidsarbete och -förskola samt arbete och barnomsorg i hemmet.

* **Värdera alla föräldrar (och barn) lika** - ge lika bidrag för olika barnomsorgsformer så att alla föräldrar får rättvisa möjligheter att välja den typ av barnomsorg de anser passar bäst för barnet och familjen.

Susanne Nyman Furugård (1 artiklar)